# ĢENERĀLADVOKĀTA DAMASO RUISA-HARABO KOLOMERA [*DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER*] SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 25. maijā [1]

## I — Ievads

1. Šis prejudiciālais jautājums attiecas uz precēm, kas nosūtītas uz trešo valsti, samaksājot attiecīgās nodevas un ievedmuitas nodokli, un neilgi pēc tam neatgriezeniski pārstrādātas tika ievestas atpakaļ Kopienā, iepriekš notiekot minēto nodokļu atmaksai. Tiek mēģināts noskaidrot, vai tas uzskatāms par īstu "importu" trešā valstī Regulas (EEK) Nr. 3665/87 [2] 17. panta 3. punkta izpratnē un vai tādējādi tā piešķir tiesības uz eksporta kompensāciju.

2. Tuvākā atsauce uz judikatūru ir atrodama 2000. gada 17. oktobra spriedumā lietā *Roquette Frères* [3]. Tomēr, kā to izskaidrošu turpinājumā, minētais precedents uz šo lietu nav attiecināms.

## II — Fakti un pamata prāva

3. *HauptzollamtHamburg-Jonas* (Hamburgas-Jonas Galvenā muitas pārvalde) (turpmāk tekstā — "*Hauptzollamt*"), kuras pienākums ir pārvaldīt Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) maksājumus Vācijā un kas ir atbildētāja pamata prāvā, ar 1996. gada 1. februāra lēmumu apmierināja *Eichsfelder Schlachtbetrieb GmbH* (turpmāk tekstā — "*Eichsfelder*"), kas ir gaļas ražošanas sabiedrība un prasītāja pamata prāvā, lūgumu saņemt diferencētu eksporta kompensāciju DEM 36 653,23 apmērā (atbilstoši — EUR 18 740,50) par 20 134 kg atkaulotas teļa gaļas eksportu uz Poliju, kas toreiz bija trešā valsts.

4. Kā pierādījumu par preču laišanu brīvā apgrozībā galamērķa valstī prasītāja saskaņā

1 — Oriģinālvaloda — spāņu.

2 — Komisijas 1987. gada 27. novembra Regula, ar kuru nosaka kopējus siki izstrādātus noteikumus eksporta kompensāciju sistēmas piemērošanai lauksaimniecības produktiem (OV L 351, 1. lpp.), ko groza Komisijas 1995. gada 19. jūnija Regula (EK) Nr. 1384/95, ar kuru groza Regulu (EEK) Nr. 3665/87 attiecībā uz vajadzīgiem piemērojumiem par Urugvajas kārtas Lauksaimniecibas nolīguma ieviešanu (OV L 134, 14. lpp.).

3 — C-114/99 (*Recueil*, I-8823. lpp.).

ar Regulas Nr. 3665/87 16. panta 1. punktu saistībā ar 18. panta 1. punkta a) apakšpunktu iesniedza apliecinātu 1995. gada 30. decembra muitas dokumenta norakstu, ar kuru tika apliecināts, ka tā iepriekš pārdevusi eksportējamo gaļu uzņēmumam *Appelt GmbH*, kas atrodas Kotbusā [*Cottbus*] (Vācija).

5. Kompetentas izmeklēšanas iestādei — *Zollfahndungsamt Hannover* (Hanoveres Muitas izmeklēšanas dienests) — veicot izmeklēšanu, tika konstatēts:

Polijā tika sagatavotas teļa gaļas ruletes, gaļas šķēli vārot kopā ar vienu vai divām speķa šķēlēm, sīpoliem, pipargurķīšiem un sinepēm. Tās tika ievestas Vācijā, iepriekš samaksājot parasto Kopienas ievedmuitas nodokli, saskaņā ar līgumu, ko 1995. gada 3. oktobrī savā starpā noslēdza *Appelt GmbH* (importētāja) un divi citi Polijas partneri.

Saskaņā ar līguma 3. punkta 6. apakšpunktu viens no šiem partneriem 1996. gada 7. februārī iesniedza pieteikumu samaksātā muitas nodokļa atmaksai, pielikumā pievienojot nodokļa aprēķinu, kā arī attiecīgos eksporta dokumentus.

Torūnas [*Torun*] (Polija) Muitas pārvalde piekrita atmaksāt ievedmuitas nodokli.

6. 1999. gada 27. oktobrī *Hauptzollamt* pieprasīja atmaksāt piešķirto eksporta kompensāciju saistībā ar to, ka Polijas policijas iestāžu veiktās izmeklēšanas rezultātā izrādījies, ka strīdā aplūkotā krava pēc tās pārstrādes saskaņā ar pasūtījumu tika ievesta Vācijā.

7. 1999. gada 19. novembra vēstulē prasītāja pret šo lēmumu iesniedza sūdzību, ko *Hauptzollamt* ar 2002. gada 21. oktobra lēmumu noraidīja kā nepamatotu.

8. Šis pēdējais lēmums tika pārsūdzēts, 2002. gada 26. novembrī iesniedzējtiesā ceļot prasību pamata prāvā.

## III — Prejudiciālais jautājums

9. Šajā posmā *Finanzgericht Hamburg* [Hamburgas Finanšu tiesa] nolēma apturēt

tiesvedību un saskaņā ar EKL 234. panta trešo daļu Tiesai uzdot šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai 17. panta 3. punkts Regulā (EEK) Nr. 3665/87 tā Regulas (EK) Nr. 1384/95 versijā ir interpretējams tādējādi, ka produkts ir atzīstams par importētu, ja, veicot muitas formalitātes saistībā ar tās nodošanu patēriņam trešā valstī, tas ir pakļauts būtiskai pārstrādei vai apstrādei Regulas (EK) Nr. 2913/92 24. panta izpratnē un ja tas pēc tam ir reeksportēts Kopienā, par to saņemot kompensāciju un samaksājot parasto ievedmuitas likmi?"

## IV — Atbilstošais Kopienu tiesiskais regulējums

10. Regulas Nr. 3665/87 5. panta 1. punktā noteikts:

"1. Papildus nosacījumam, ka produkts ir atstājis Kopienas muitas teritoriju, diferencētas vai nediferencētas kompensācijas samaksa ir atkarīga no tā, vai produkts, ja vien tas transportēšanas laikā nav gājis bojā nepārvaramas varas apstākļu rezultātā, divpadsmit mēnešu laikā pēc eksporta deklarācijas pieņemšanas ir importēts trešajā valstī un:

a) ja pastāv nopietnas šaubas attiecībā uz produkta patieso galamērķi, vai

b) ja attiecībā uz produktu, pamatojoties uz atšķirību starp eksportētam produktam piemērojamo kompensāciju un piemērojamo ievedmuitu līdzvērtīgam produktam brīdī, kad pieņemta eksporta deklarācija, pastāv iespēja, ka tas atkārtoti tiek ievests Kopienā.

[..]

Tāpat kompetenti dalībvalstu dienesti var pieprasīt iesniegt papildu pierādījumus, lai pierādītu, ka attiecīgais produkts nemainīgā stāvoklī tik tiešām ir nokļuvis importētājvalsts tirgū."

11. Saskaņā ar Regulas Nr. 3665/87 16. pantu:

"1. Gadījumā, ja kompensācija tiek diferencēta atkarībā no galamērķa, kompensācijas samaksa ir pakārtota papildu nosacījumiem, kas noteikti 17. un 18. pantā."

12. Regulas Nr. 3665/87 17. pantā noteikts:

"1. Produkts divpadsmit mēnešu laikā pēc eksporta deklarācijas pieņemšanas ir nemainīgā stāvoklī jāimportē uz trešo valsti vai vienu no trešajām valstīm, kur ir paredzēta kompensācija; tomēr šo termiņu var pagarināt saskaņā ar 47. pantā paredzētajiem nosacījumiem.

[..]

3. Produkts ir uzskatāms par importētu, ja veiktas visas muitas formalitātes, produktu nododot patēriņam trešajā valstī."

13. Regulas Nr. 3665/87 18. pantā detalizēti noteikta kārtība, kā konstatējama muitas formalitāšu nokārtošana.

14. Regulas Nr. 3665/87 11. panta 3. punkta pirmajā teikumā precizēts, ka kompensācijas nepamatotas samaksas gadījumā saņēmējam ir jāatmaksā šādi saņemtās summas un jāmaksā saskaņā ar 1. punkta pirmo daļu piemērojamā soda nauda kopā ar procentiem, kas aprēķināti par laiku no maksājuma brīža līdz atmaksāšanas brīdim.

## V — Tiesvedība Tiesā

15. Uzdotais prejudiciālais jautājums Tiesas kancelejā tika iesniegts 2003. gada 9. decembrī. Bez *Eichsfelder* un *Hauptzollamt* lietā iestājās arī Eiropas Kopienu Komisija.

16. Lieta tika nodota Tiesas trešajai palātai. 2005. gada 17. martā tika noturēta atklāta tiesas sēde, kurā piedalījās *Eichsfelder* un Komisija.

**VI — Uzdotā jautājuma analīze**

A — *Lietas dalībnieku apsvērumi*

1) *Eichsfelder*

17. Prasītāja pamata prāvā uzskata, ka Regulas Nr. 3665/87 17. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka prece uzskatāma par laistu tirgū un importētu galamērķa valstī, ja pēc tam, kad tā tikusi laista brīvā apgrozībā, tā šajā valstī ir tikusi pārstrādāta vai būtiski apstrādāta Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi [4] 24. panta izpratnē.

18. Veicot šādu būtisku pārstrādi trešā valstī, tiesības uz kompensāciju nav atkarīgas no tā, kādā muitas režīmā tā tiek veikta (laižot brīvā apgrozībā vai ievedot pārstrādei). Šādas tiesības uz kompensāciju būtu pat tad, ja teļa gaļa tiktu apstrādāta rulešu sagatavošanai un pēc tam tiktu izvesta uz Vāciju, ievedot pārstrādei atmaksas sistēmas ietvaros.

19. Polijas iestādēm samaksātā ievedmuitas nodokļa sekojoša atmaksa neietekmē ievešanas sākotnējo klasifikāciju. Pretējā gadījumā tiktu ievērojami apgrūtināts kompensācijas saņēmējs, kam draudētu tas, ka *a posteriori* varētu tikt konstatēts, ka eksports nav noticis no viņa gribas neatkarīgu apstākļu dēļ.

20. Tiesas sēdē *Eichsfelder* uzsvēra, ka esot maz ticams, ka Vācijā ievestās ruletes būtu sagatavotas no izvestās teļa gaļas, jo Polijas ražotnē netika veikta preču muitas identifikācija. Turklāt tā noliedz arī to, ka par teļa gaļu ticis atmaksāts Polijas ievedmuitas nodoklis.

2) *Hauptzollamt*

21. Atbildētāja iestāde apgalvo, ka pamata prāvas apstākļi, it īpaši 1995. gada 3. oktobra

4 — OV L 302, 1. lpp.

līguma noteikumi, liecinot par to, ka attiecīgās personas esot rīkojušās ļaunprātīgi, izdarīdamas krāpnieciskas darbības, mākslīgi radot labuma saņemšanai vajadzīgos apstākļus. Neapsūdzot *Eichsfelder* detalizētas informācijas zināšanā par darījumu, *Hauptzollamt* norāda, ka trešo personu negodīga rīcība ir uzskatāma par parastu komerciālu risku, kas jāuzņemas saistībā ar eksporta kompensāciju. Saņēmējs nevarot apgalvot, ka rīkojies labticīgi, bet gan viņam līgumsaistību veidā ir jānodrošinās, ka prece netiks novirzīta no tā, kam tā domāta.

22. *Hauptzollamt* vispārīgi uzskata, ka tiesības uz diferencētu kompensāciju ir pakārtotas nosacījumam, vai ir nokārtotas formalitātes laišanai brīvā apgrozībā trešā valstī, tostarp samaksāts iekasējamais ievedmuitas nodoklis, līdz ar kura atmaksāšanu tiek zaudēts kompensācijas juridiskais pamats, jo parastos apstākļos eksportētāja attiecīgajā tirgū nebūtu iekļuvusi.

23. No rīkojuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu izriet arī tas, ka preču identifikāciju un [muitas] nodokļa atmaksu *Haupzollamt* uzskata par pierādītu ar rakstveida dokumentiem. Strīdā aplūkotajā gadījumā esot uzskatāmi atspoguļots, ka laišana brīvā apgrozībā ar sekojošu nodokļa atmaksu pēc preču pārstrādes ir izvēlēta vienīgi, lai saņemtu eksporta kompensāciju un tādēļ nav uzskatāma par parastu komercdarījumu.

3) Komisija

24. Komisija paskaidro, ka kopš 1998. gada tā esot Vācijas Finanšu ministrijai darījusi zināmu savu nostāju, kura atbilst *Hauptzollamt* nostājai. Tā uzskata, ka lietā aplūkotās preces esot tikušas pakļautas pārstrādei pārstrādes procesa ar ievedmuitas nodokļa atmaksu līdz to reimportam Kopienā ietvaros. Attiecīgā Polijas kompetento dienestu veiktā atmaksa liecina par to, ka preces ir tikušas importētas, neizpildot muitas formalitātes. Tātad laišana brīvā apgrozībā neesot notikusi, tādējādi zūdot kompensācijas juridiskajam pamatam.

25. Turpinājumā Komisija precizē nosacījumus, kādiem būtiskai pārstrādei būtu jāatbilst, lai tā varētu ietekmēt muitas klasifikāciju.

4) Iesniedzējtiesas viedoklis

26. *Finanzgericht Hamburg* šaubās par to, vai, ņemot vērā Kopienu tiesības, šajā lietā tiek atspēkota Regulas Nr. 3665/87 17. panta 3. punktā noteiktā laišana tirgū un prasītājai saskaņā ar 11. panta 3. punkta pirmo teikumu būtu jāatmaksā saņemtā eksporta kompensācija.

B — *Izvērtējums pēc būtības*

27. Iesākumā vēlos atzīmēt, ka tiesas sēdē *Eichsfelder* pārstāvis izvirzīja argumentus, kas atšķiras no *Finanzgericht* rīkojuma pamatā esošajiem konstatējumiem [5]. Tā kā EKL 234. pantā noteiktās sadarbības ietvaros faktiskos apstākļus ir jākonstatē valsts tiesai, es izvērtējumu iesākšu ar konstatējumiem, kas kā pierādīti ir minēti rīkojumā par prejudiciālā jautājuma uzdošanu.

28. Ir jāizvērtē saturs uzdotajam jautājumam, kura mērķis ir noskaidrot, vai pamata prāvā izklāstītajiem faktiskajiem apstākļiem ir piemērojams Regulas Nr. 3665/87, ko groza Regula Nr. 1384/95, 17. panta 3. punkts. Saskaņā ar šo tiesību normu produkts jāuzskata par "importētu", radot tiesības saņemt kompensāciju, ja "veiktas visas muitas formalitātes, produktu nododot patēriņam trešajā valstī". Ar "trešo valsti" tiek saprasta norādītā galamērķa valsts, jo runa ir par tiesību normu, kas attiecas uz diferencētu kompensāciju, proti, tādu, ko aprēķina atkarībā no eksporta valsts.

29. Konkrēti [ar šo jautājumu iesniedzējtiesa] vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 3665/87 17. panta 3. punktā ietvertais pieņēmums attiecas uz precēm, kas:

a) laistas brīvā apgrozībā trešā valstī;

b) pakļautas būtiskai pārstrādei vai apstrādei;

c) no jauna ievestas Kopienā, iepriekš atmaksājot samaksāto ievedmuitas nodokli.

5 — Skat. iepriekš 20. punktu.

30. Es atzīstu par pārliecinošiem gan argumentus, ko par labu šim risinājumam izvirza *Eichsfelder* un daļēji pati iesniedzējtiesa, gan tos, ko tā atspēkošanai izvirza *Hauptzollamt* un Komisija.

Savukārt, pastāvot vēlmei izvērtēt visus apgalvojumus, šķiet, vajag atteikties no dažiem iesniedzējtiesas veiktajiem juridiskajiem pieņēmumiem. Konkrēti, pastāv pamatotas domstarpības jautājumā par to, vai preces ir laistas brīvā apgrozībā, vai vismaz par to, vai laišana tirgū ir bijusi galīga.

31. Vācijā par muitas jautājumiem atbildīgā iestāde nenodošanu patēriņam trešā valstī uzskata par kompensāciju sistēmas ļaunprātīgu izmantošanu, ņemot vērā Padomes 1995. gada 18. decembra Regulas Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību [6] 4. panta 3. punktu. Tā piebilst, ka jēdziens "krāpšana" šajā kontekstā būtu jāsaista ar pretlikumīgu darbību, mākslīgi radot apstākļus, lai saņemtu priekšrocību, un nevis krimināltiesībās piemērojamā nozīmē.

32. Komisija pamata prāvā esošo situāciju kvalificē kā tiesību ļaunprātīgu izmantošanu, ņemot vērā Regulas Nr. 3665/87 17. pantu un nevis tās 5. panta 1. punktu. Strīdīgie fakti esot saturējuši [tiesību] ļaunprātīgu izmantošanu tādējādi, ka ieinteresētās personas ir vienojušās slēpt izvešanu pārstrādei, gūstot labumu no diferencētas eksporta kompensācijas. Sava apgalvojuma atbalstam tā atsaucas uz 2000. gada 14. decembra spriedumu lietā *Emsland-Stärke* [7].

33. Ir jāpamatojas uz rīkojumā par prejudiciālā jautājuma uzdošanu ietverto konstatējumu, ka *Eichsfelder* atbilstoši Regulas Nr. 3665/87 16. panta 1. punktam saistībā ar 18. panta 1. punkta a) apakšpunktu iesniedza apliecinātu importēšanas muitas dokumenta norakstu. Principā preces ir uzskatāmas par importētām 17. panta 3. punkta izpratnē.

34. Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atmuitošanas apliecinājums, lai arī būdams viens no svarīgākajiem pierādīšanas līdzekļiem, ir atspēkojams pierādījums vienīgi tam, ka darbība, par kuru piešķirta kompen-

6 — OV L 312, 1. lpp.

7 — C-110/99 (*Recueil*, I-11569. lpp.).

sācija, ir faktiski notikusi [8]. Tādējādi, rodoties pamatotām šaubām par preču faktisku nokļūšanu galamērķa teritorijas tirgū to laišanai tirgū, šādam apliecinājumam parasti zūd tam piedēvējamais pierādījuma spēks [9].

35. Tomēr jāvaicā, vai minētajā 17. pantā 3. punktā noteiktais nosacījums ir uzskatāms par izpildītu.

36. Es piekrītu *Hauptzollamt* un Komisijas viedoklim, kas ir pretējs iesniedzējtiesas savā rīkojumā paustajam un saskaņā ar kuru formulējums "veiktas [visas] muitas formalitātes, produktu nododot patēriņam trešā valstī" jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecīgajā gadījumā ietvertu arī ievedmuitas nodokļa samaksu.

37. Domstarpības vērojamas arī jautājumā par to, kāda nozīme šajā sakarā ir šādām tiesību normām:

— Kioto 1973. gada 18. maijā noslēgtās un Kopienas vārdā 1985. gada 7. martā ar Padomes Lēmumu Nr. 85/204/EEK akceptētās Starptautiskās muitas procedūru vienkāršošanas un saskaņošanas konvencijas B pielikuma I nodaļa [10];

— Kopienas Muitas kodeksa [11] 79. panta otrā daļa;

— Komisijas 1999. gada 15. aprīļa Regulas (EK) Nr. 800/1999, ar kuru nosaka kopējus sīki izstrādātus noteikumus eksporta kompensāciju sistēmas piemērošanai lauksaimniecības produktiem [12], preambulas septiņpadsmitais apsvērums.

38. Šo normu pareiza izpratne rada iespaidu, ka nodošanai patēriņam nepieciešamās muitas formalitātes ietver iespējamā ievedmuitas nodokļa samaksu, jo tām ir jāaptver visas attiecīgajam darījumam nepieciešamās [formalitātes].

8 — 1984. gada 11. jūlija spriedums lietā 89/83 *Dimex* (*Recueil*, 2815. lpp., 11. punkts) un 1993. gada 31. marta spriedums lietā C-27/92 *Möllmann-Fleisch* (*Recueil*, I-1701. lpp., 13. punkts). Abos [spriedumos] izklāstīts, kā interpretēt Komisijas 1975. gada 17. janvāra Regulas (EEK) Nr. 192/75 par sīki izstrādātiem noteikumiem eksporta kompensācijas piemērošanai lauksaimniecības produktiem (OV L 25, 1. lpp.) 11. panta 1. punktu un Komisijas 1979. gada 29. novembra Regulas (EEK) Nr. 2730/79 par vispārējiem sīki izstrādātiem noteikumiem eksporta kompensāciju režīma piemērošanai lauksaimniecības produktiem (OV L 317, 1. lpp.) 20. panta 2. un 3. punktu, kuru saturs tomēr ir gandrīz vienāds ar Regulas Nr. 3665/87 17. panta 3. punkta un 18. panta 1. punkta saturu.

9 — Sprieduma iepriekš minētajā lietā *Möllmann-Fleisch* 15. punkts.

10 — OV L 87, 8. lpp.

11 — Minēts iepriekš.

12 — OV L 102, 11. lpp.

39. Tādējādi minētās Kioto Konvencijas B pielikuma I nodaļā "nodošana patēriņam" tiek definēta kā muitas procedūra, ar ko nodrošina, ka ievestās preces, nomaksājot attiecīgos muitas nodokļus un nokārtojot nepieciešamās muitas formalitātes, tiek ievestas muitas teritorijā.

40. Interpretējot šo definīciju pārlieku burtiski, varētu domāt, ka "muitas formalitātes" ir kas cits bez nodokļu un nodevu samaksas. Iesniedzējtiesa, šķiet, dod priekšroku šādai interpretācijai. Es tomēr uzskatu, ka tas izriet nevis no šādu "formalitāšu" konkrētās tehniskās izpratnes, bet gan no to mērķa, proti, preču nodošanas brīvam patēriņam.

41. Saskaņā ar Kopienas Muitas kodeksa 79. panta otro daļu laišana brīvam patēriņam "nozīmē tirdzniecības politikas pasākumu piemērošanu, pārējo ar preču ievešanu saistīto formalitāšu izpildi un jebkādu likumā noteikto nodokļu uzlikšanu".

42. Neņemot vērā dažas nelielas atšķirības terminoloģijā, nav šaubu par to, ka minētajā tiesību normā tiek ievērota tā pati loģika, kas Kioto Konvencijas B pielikumā. Uzsveru, ka, lai pareizi izprastu Regulas Nr. 3665/87 17. panta 3. punktu, ir jāņem vērā diferencēto kompensāciju pamatmērķis, proti, nodrošināt subsidēto preču nonākšanu konkrētas valsts tirgū, un tādēļ jābūt izpildītiem visiem ievešanas nosacījumiem, tai skaitā par maksājamām nodevām un nodokļiem.

43. Turklāt varētu iebilst, ka tiktāl, ciktāl tas saistīts ar diferencēto kompensāciju, šo [nodokļu] summu samaksa ir vissvarīgākā muitas formalitāte, jo to aprēķins tiek ņemts vērā, aprēķinot attiecīgo kompensāciju.

44. Tas apstiprināts Regulas Nr. 800/1999 preambulas septiņpadsmitajā apsvērumā, kur minēts, ka "ievedmuitas formalitāšu kārtošana lielā mērā nozīmē samaksāt piemērojamos ievedmuitas nodokļus, lai šo produktu [preci] varētu tirgot attiecīgajā trešā valstī".

45. Tādēļ ir pilnīgi skaidrs, ka ievedmuitas nodokļa samaksa ir viena no Regulas Nr. 3665/87 17. panta 3. punktā minētajām prasībām. Tā der par pierādījumu ievešanai un — attiecīgajā gadījumā — dot tiesības saņemt kompensāciju.

46. Un otrādi — no iepriekš minētā izriet, ka ievedmuitas nodokļa atmaksāšana atspēko pieņēmumu par ievešanu un vienlaikus tās rezultātā zūd pamats piešķirt kompensāciju.

47. Par pārējo būtībā piekrītu *Hauptzollamt* vērtējumam, ka tāda trešās personas negodīga rīcība, pieprasot importa kompensāciju, ar ko tiek iznīcināts mērķis, kādam tā saņemta, ir uzskatāma par parastu komerciālu risku, tāpēc saņēmējs nevar atsaukties uz labticīgumu, jo viņam ir jāatbild par to, lai preces netiku novirzītas no tā, kam tās domātas.

48. Lai izdarītu šo secinājumu, iesaistītajiem uzņēmumiem nav vajadzības pārmest līdzdalību slepenas apstrādes shēmas radīšanā, kā to centušās darīt *Hauptzollamt* un Komisija. Lai arī izplānotās darbības iznākums praksē sakrīt ar šajā muitas režīmā veikto darbību rezultātu, uzmanība drīzāk būtu jāpievērš apstāklim, ka nav izpildīts viens no priekšnosacījumiem, lai saņemtu eksporta kompensāciju. Tas pats attiecas uz apgalvojumu par strīdā aplūkotā darījuma iespējamo kvalificēšanu kā krāpšanu.

49. Ar šādu risinājumu var izvairīties no vajadzības pārbaudīt kompensējamo preču iespējamo būtisko pārstrādi, kā tas notika lietā *Roquette Frères*.

50. Minētās lietas fakti no apskatāmajiem atšķiras ar to, ka tie skāra spēkā esošās tiesības saņemt kompensāciju par glikozes sīrupa eksportēšanu, ievedot pārstrādei un daļēji reimportējot penicilīnā pārvērstu preparātu.

51. Toreiz *Cour administrative d'appel de Nancy* (Nansī Administratīvā apelācijas tiesa, Francija) lūdza interpretēt Regulas Nr. 3665/87 5. panta 1. punkta pēdējo daļu, kurā kā priekšnosacījums kompensācijas samaksai bija fakts, ka zālēm faktiski ir jānokļūst importētājvalsts tirgū nepārveidotā stāvoklī.

52. Tiesa uzskatīja, ka būtiskas pārstrādes gadījumā neesot vajadzīgi papildu pierādījumi par [preces] laišanu trešās importētājvalsts tirgū nepārveidotā stāvoklī, un tādēļ izvērtēja tiesību normas mērķi, konstatējot, ka tas ir sekmēt dalībvalstu iestāžu cīņu pret

[tiesību] ļaunprātīgu izmantošanu, eksportētu preci no jauna ievedot Kopienā [13].

53. Tiesa noteica, ka šāda [tiesību] ļaunprātīga izmantošana nepastāv, ja maisījums ir bijis pakļauts būtiskai un neatgriezeniskai apstrādei, kā rezultātā tā vairs nav kā tāda un ir iegūts jauns produkts, kam ir piemērojama cita tarifa pozīcija [14].

54. 2000. gada 3. februārī par lietu *Roquette Frères* sniegtajos secinājumos [15] ģenerāladvokāts Albērs [*Alber*] norādīja, ka Eiropas likumdevējs nav vēlējies liegt Kopienas preču eksportu, lai tās apstrādātu vai pārstrādātu trešā importētājvalstī, un tā ir preces lietošana trešā valstī. Neatkarīgi no tā, vai šis darījums ir uzskatāms par patēriņu, lietošanu vai faktisku laišanu tirgū nepārveidotā stāvoklī, nolūks ir skaidrs: pārstrāde vai būtiska apstrāde atbilst šim nosacījumam, un tādējādi šeit nav būtiskas nozīmes tam, kādā muitas režīmā pārstrāde tiek veikta.

55. Iztirzājot jautājumu par to, cik lielā mērā minētā judikatūra ir attiecināma uz šo lietu, jāatzīmē, ka neviens no lietas dalībniekiem neapstrīd to, ka pamata prāvā aplūkotās preces tikušas pakļautas būtiskai pārstrādei Kopienas Muitas kodeksa 24. panta izpratnē. Turklāt tā to uzskata arī iesniedzējtiesa.

56. Turklāt nekādi secinājumi nav jāizdara no apstākļa, ka lietā *Roquette Frères* strīdīgā kompensācija nebija diferencēta. Saskaņā ar rīkojumu par prejudiciālā jautājuma uzdošanu Regulas Nr. 3665/87 5. panta nosacījumi ir piemērojami gan diferencētajām, gan arī pārējām kompensācijām, nerodot nekādu iemeslu kā citādi kvalificēt iespējamo nelikumīgo darījumu par preces, ko eksportējot rodas tiesības uz kompensāciju, kas aprēķināma atkarībā no galamērķa valsts (diferencēšanas hipotēze), būtisku apstrādi.

57. Šīs lietas noteicošā īpatnība ir tā, ka ievedmuitas nodoklis tika atmaksāts un tādējādi uz precēm ar atpakaļejošu spēku nebija attiecināms Regulas Nr. 3665/87 17. panta 3. punkta nosacījums, savukārt

13 — Sprieduma lietā *Roquette Frères* 17. punkts, kur izdarīta atsauce uz 1999. gada 21. janvāra sprieduma lietā C-54/95 Vācija/Komisija (*Recueil*, I-35. lpp.) 45. un 46. punktu.

14 — Sprieduma lietā *Roquette Frères* 19. punkts.

15 — *Recueil*, I-8825. lpp., 56. un turpmākie punkti, kuru redakcijā īpaši labi izskaidrota sprieduma iespējamā jēga.

lietas *Roquette Frères* pamatjautājums aprobežojās ar to, vai būtiskas apstrādes gadījumā eksporta kompensāciju saskaņā ar Regulas Nr. 3665/87 5. panta 1. punktu varētu pakārtot pienākumam sniegt papildu pierādījumus, kas apliecinātu to laišanu galamērķa valsts tirgū. Neatgriezeniskai pārstrādei pakļautas preces reimportu Kopienā Tiesa uzskatīja par pieņemamu, jo tā tika uzskatīta par citu preci. Tādēļ — kā izriet no sprieduma 19. punkta — tā vienīgi noliedza, ka pastāv ļaunprātīgas izmantošanas risks.

58. Kopumā — lai arī abas lietas šķiet esam līdzīgas, no padziļinātas izpētes izriet, ka katrai no tām ir atšķirīga būtība, un lietā *Roquette Frères* pieņemtais risinājums nav piemērojams šai lietai.

## VII — Secinājumi

59. Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, ierosinu Tiesai uz uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

"Komisijas 1987. gada 27. novembra Regulas (EEK) Nr. 3665/87, ar kuru nosaka kopējus sīki izstrādātus noteikumus eksporta kompensāciju sistēmas piemērošanai lauksaimniecības produktiem, ko groza Komisijas 1995. gada 19. jūnija Regula (EK) Nr. 1384/95, 17. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka [preces] laišanai patēriņam galamērķa valstī veicamās muitas formalitātes nav izpildītas, ja pēc attiecīga ievedmuitas nodokļa samaksas preces tiek reimportētas Kopienā, saņemot šā nodokļa atmaksu."